

VI. ULUSLARARASI AHMED-İ HÂNÎ SEMPOZYUMU

“AHLÂK ve İNŞÂ”

4 Kasım 2022 / AĞRI

AÇILIŞ (PROTOKOL) KONUŞMALARI

Prof. Dr. Adem YERİNDE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Abdulhalik KARABULUT

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörü

Savcı SAYAN

Ağrı Belediye Başkanı

Dr. Osman VAROL

Ağrı Valisi

Prof. Dr. Ali ERBAŞ

Diyanet İşleri Başkanı

SEMPOZYUM PROGRAMI

AÇILIŞ

04.11.2022 / Cuma

9:30 - 11:00

(Osmanlı Konferans Salonu)

AÇILIŞ OTURUMU

11:00-12:00

Prof. Dr. Mustafa AĞIRMAN

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

Prof. Dr. Celal TÜRER

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

1-2-3.
Oturlar

14:00 - 15:00

4 Kasım
Cuma

4-5-6.
Oturlar

15:00 - 16:00

ARA (İKRAM)

16:00 - 16:30

7-8-9.
Oturlar

16:30 - 17:30

4 Kasım
Cuma

10-11-12.
Oturlar

17:30 - 18:30

KAPANIŞ OTURUMU

18:30

(Selçuklu Konferans Salonu)

YEMEK

19:00

Doğubayazıt Gezisi

10:00 -15:00

5 Kasım
Cumartesi

Birinci Tur Oturumlar

14:00-15:00

1. Oturum (Selçuklu Salonu)

Din-Ahlâk İlişkisi

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hanifi ŞAHİN

Prof. Dr. Tahir ORUCOV	<i>Kusursuz Bir İnsanın Gelişmesinde Din-Ahlak İlişkilerinin Rolü</i>	Azerbaycan Bakü Amea Folklor Enstitüsü
Prof. Dr. Hanifi ŞAHİN	<i>Ahlâk İnşasında Mezhebî Zaaflar ve Sonuçları</i>	Atatürk Üni. İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Zeki TAN	<i>Geçmiş Kavimlerde Helak Ahlak İlişkisi</i>	İğdır Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Feridun TEKİN	<i>Hz. Muhammed Örneğinde Gayri Müslim İlişkilerinde Ahlâk</i>	Ordu Üni. İlahiyat Fakültesi

2. Oturum (Anadolu Salonu)

Ahlâki Kavramlar

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Adem LÖK

Dr. Öğr. Üyesi Adem LÖK	<i>Mâtürîdî'de Adalet-Zulüm Kavramlarının Anlamı ve Kullanım Alanları</i>	Muş Alparslan Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Harun TAKCI	<i>Felsefe'nin Mebde ve Meadı: Mantık ve Ahlâk</i>	Şırnak Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Nadide ŞAHİN	<i>Hıristiyan Ahlâkî Yaşamının Temeli Olan Üç Teolojik Erdem: İman, Umut, Sevgi</i>	Erzincan Binali Yıldırım Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mücahit ELHUT	<i>المداول اللغوي للخطاب القرآني في اخلاق النساء</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Doktora Öğr. Ömer YILDIZ	<i>Dîvân-ı Lügâti't-Türk'te Ahlâk ile İlgili Türkçe Kelimeler</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. Lisansüstü Eğitim Ens.

3. Oturum (Seminer Salonu)

Ahlâk, Etik ve Felsefe

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Celal TÜZER

Prof. Dr. Celal TÜZER	<i>Ahlâki Anlamanın Önündeki Bazı Engeller</i>	Ankara Üni. İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Ahmet N. ÖZDAL	<i>An Ethic Classic With Its Universality Challenge The Centuries: Risalatü'l-Adudiyya</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. Fen-Edebiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferdî SELİM	<i>Ahlaki Muhakemede Bilginin Değeri Bağlamında Hakikatten Vazgeçme Olgusuna Yönelik Bir Soruşturma</i>	Sivas Cumhuriyet Üni. Edebiyat Fakültesi

İkinci Tur Oturumlar
15:00-16:00

4. Oturum (Selçuklu Salonu)

Tasavvuf ve Ahlâk		
Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Abdulrahman ACER		
Doç. Dr. Musa KAVAL	Ahmed-i Hani'nin Ahlâk Anlayışını Şekillendiren Tasavvuf Felsefesi	Düzce Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdulrahman ACER	Tasavvufta Ahlâklanma Sürecinin Mühim Bir Unsuru Olarak "Kanâat"e Farklı Bir Yaklaşım Denemesi	Recep Tayip Erdoğan Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Hacı SAĞLIK Arş. Gör. Rıdvan YILMAZ	İslamî Bir Çevre Etiğinin İnşasında Tasavvuf	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi

5. Oturum (Anadolu Salonu)

Çocuk Eğitiminde Ahlâkın Rolü		
Oturum Başkanı: Prof. Dr. M. Salih GEÇİT		
Prof. Dr. M. Salih GEÇİT	Şeyh Ahmed-i Han'ye göre Çocuk Eğitiminde Ahlaki İlkelerin Önemi	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. İsa CEYLAN	Gençlik Dönemi Vicdan Gelişiminin Yaşa Bağlı Psikososyal Faktörler Açısından İncelenmesi	TRT Yayın Stratejileri Merkezi
Doktora Öğr. Emrah KARAPOLAT	Celâleddin Devvânî'de Çocuğun Ahlak Eğitimi	Erzincan Binali Yıldırım Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü

6. Oturum (Seminer Salonu)

Ahlâkın Şahsiyet İnşasındaki Rolü		
Oturum Başkanı: Öğr. Gör. Dr. M. Latif BAKIŞ		
Öğr. Gör. Dr. M. Latif BAKIŞ	İnsanî Vatansızlık Ahlâkına Göre İdeal Şahsiyetin İnşası (Hilmi Ziya Ülken'in Görüşleri Işığında Bir Değerlendirme)	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Dr. Nihat DEMİRKOL	Ahlâkın İnşasına Anlam ve Değer Katan Otantik Bir Esma-i Hüsnâ: er-Rahman	İğdır Üni. İlahiyat Fakültesi
Gülden Güler SUBAY	Ahlâkın Kapsamı ve Şahsiyetin İnşasındaki Rolü	Atatürk Üni. Türkiyat Araştırmaları Enst.
Doktora Öğr. Ayda KARGAR	Ahlâkın İnşasında Kadının Rolü	Ankara Üni. İlahiyat Fakültesi

Üçüncü Tur Oturumlar
16:30-17:30

7. Oturum (Selçuklu Salonu)

Sünnet ve Ahlâk		
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Adem YERİNDE		
Prof. Dr. Adem YERİNDE	<i>Hız. Peygamber'in En Üstün Diye Nitelediği Ahlakî Değerler</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih GÜMÜŞ	<i>İslâm Toplumunun İnşasında Hız. Peygamber'in (sav) Ashâbının Ahlakının Rolü</i>	Recep Tayyip Erdoğan Üni. İlahiyat Fakültesi
Arş. Gör. Emrullah BOLAT	<i>Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin Şemâil-i Şerîf Konulu Râmûzü'l-Ehâdis Dersleri Çerçevesinde Ahlâk Anlayışı</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi

8. Oturum (Anadolu Salonu)

Siyaset ve Ahlâk		
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Yakup KARATAŞ		
Prof. Dr. Yakup KARATAŞ Y. Lisans Öğr. Büşra KARAKAŞ	<i>Hilmizade İbrahim Rifat'ın Eserlerinde Siyaset Ahlakına Dair Notlar</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. Fen Edebiyat Fakültesi
Prof. Dr. Yakup KARATAŞ	<i>Kadı Hüseyin b. Hasan Siyasetnamesinde Siyasal Ahlak Dair Vurgular</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. Fen Edebiyat Fakültesi
Doç. Dr. Cavid QASIMOV Y. Lisans Öğr. Ümmü Gülsüm SAĞLAM	<i>Koçi Bey Risaleleri'ne Göre Osmanlı'da Siyasi ve Ahlaki Yozlaşma</i>	Van Yüzüncü Yıl Üni. Edebiyat Fakültesi Van Yüzüncü Yıl Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü
Rabia ELÇİ	<i>Miftahu's Saade Fî Kavaidi's Siyade'ye Göre Yönetici Ahlakının Tasavvuru</i>	Karadeniz Teknik Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü

9. Oturum (Seminer Salonu)

Toplumsal İlişkilerde Ahlâk		
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Abdulkadir KARAKUŞ		
Doç. Dr. Abdulkadir KARAKUŞ	<i>Kur'an'da Ahlâk Olgusu ve İnşa Örnekleri</i>	Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Rana Mazin Abdel Jabbar AL SALAYMEH	<i>القيم الاجتماعية وأثرها على حسن الجوار</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Musa TURŞAK	<i>Kur'an'da Bireysel ve Toplumsal Ahlakın Temel Parametreleri</i>	Bitlis Eren Üni. İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Dr. Ersin SAVAŞ	<i>Ahlakın Sosyal Boyutu: Değişim</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi

Dördüncü Tur Oturumlar
17:30-18:30

10. Oturum (Selçuklu Salonu)

Hukukî Normlara Göre Ahlâk		
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Arif ATALAY		
Doç. Dr. Arif ATALAY	<i>Hukuk Ahlak İlişkisi Bakımından Tartıda Eksiklik Yapmak</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Selim GÖL	<i>Yargı Ahlâkının Oluşumunda Edebî'l-Kâdî Türü Eserlerin Katkısı</i>	Giresun Üni. İslamî İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Hamza CİVELEK	<i>Osmanlı'nın XVII. Yüzyıldaki Skandallar Karşısında Şeyhülislamların Ahlâkî ve Hukûkî Esaslara Sadakatlerinin Sorgulanması Üzerine İnceleme</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Mehmet Nuri AYYILDIZ	<i>İslâm Hukukuna Göre Savaş Âhlakı</i>	Iğdır Üni. İlahiyat Fakültesi
Doktora Öğr. Ersin YILDIZ Doktora Öğr. Faysal UZKAN	<i>Osmanlı Devleti'nde 1558 Tarihli Deavi Defteri'ne Göre Van Eyaleti'nde Yaşanan Toplumsal Ahlak Kurallarına Aykırı Suçlar ve Mahkemelere Yansımaları</i>	Atatürk Üni. Türkiyat Araştırmaları Enst.

11. Oturum (Anadolu Salonu)

Edebî Literatürde Ahlâk		
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Adil ŞEN		
Doç. Dr. Adil ŞEN	<i>Mehmed Akif Ersoy ve Ahlâk Anlayışı</i>	Eskişehir Osmangazi Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali SEVDİ	<i>Muallakât Şairlerinden Züheyr b. Ebî Sülmâ'da Ahlak Temalı Şiirler</i>	Iğdır Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim EKİCİ	<i>Arap Dilinde Ahlâka Dâir Bazı Meseller (Ata Sözlere) ve Türkçedeki Karşılıklarıyla Mukayeseli Değerlendirilmesi</i>	Recep Tayyip Erdoğan Üni. İlahiyat Fakültesi

12. Oturum (Seminer Salonu)

Kur'ân ve Ahlâk		
Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Metin ÇETİN		
Dr. Öğr. Üyesi Metin ÇETİN	<i>Mü'min Sûresi 28-45. Ayetler Bağlamında Tebliğ Ahlâkı</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferit DİNÇER	<i>Kur'ân'ı Kıraat Eden Kimsenin Sahip Olması Gerekli Ahlâk</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Dr. Hatice AVCI	<i>Ahlâkın İnşası Bağlamında Tefsirde Anlam</i>	Eskişehir Osman Gazi Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet HAMİTOĞLU Nur Halid MUHYİDDİN	<i>الإرشاد والتوجيه في القرآن الكريم</i>	Ağrı İbrahim Çeçen Üni. İslami İlimler Fakültesi

Online Oturum 1
4 Kasım Cuma / 16:30-17:30

Ahlâk ve İnşâ

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Abdulcebbar KAVAK

Doç. Dr. Abdulcebbar KAVAK	<i>Ahmed-i Hânî'ye Göre Toplumsal Ahlâkın İnşâ Sürecinde Belirleyici Unsurlar</i>	Karabük Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Hamza SADAN	<i>Kur'ân'a Göre İktisâdî Hayatta Ahlâk ve İnşâ Üzerine Teorik Bir İnceleme</i>	Niğde Ömer Halis Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Nazım ÇINAR	<i>Güzel Ahlaka Zarar Veren Öfkenin Kontrolü ve Tedavisi</i>	Tokat Gaziosmanpaşa Üni. İslami İlimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut GURBET	<i>Taşköprüzâde'nin Erdem ve Erdemsizlik Nazariyesinde Sünnetin Rolü</i>	Niğde Ömer Halis Üni. İslami İlimler Fakültesi
Arş. Gör. Nesim ASLANTATAR	<i>Haecceity Ahlâkî Doğruların Zorunluluğuna Tehdit Oluşturur mu?</i>	Ankara Üni. İlahiyat Fakültesi
	https://zoom.us/j/98152746760?pwd=K1Q3eTZ6VFoxSHFqcXNrdE11eDRWZz09	

Online Oturum 2
4 Kasım Cuma / 17:30-18:30

Ahlâk ve İnşâ

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Abdalbaki DENİZ

Doç. Dr. Mehmet Ali GENÇ	<i>İslam Düşüncesinde Sanatta Mekân ve Ruhsal Arınma</i>	Necmettin Erbakan Üni. Eğitim Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdalbaki DENİZ	<i>Şeyh Ahmed-i Hânî'nin Çocuklara Yönelik Ahlak Eğitimi Temel Parametreler</i>	Şırnak Üni. İlahiyat Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Mohamadou Aboubacar MAIGA	<i>Moral Virtues in West African Arabic Poetry Between The 19th And 21st Centuries Ad.</i>	Tokat Gaziosmanpaşa Üni. İslami İlimler Fakültesi
Öğr. Gör. Ahmet GÜR	<i>Ziyâuddîn İbnu'l-Esir'in Ahlâkî Bir Sorun Olan Şiirde İntihal Olgusuna Yaklaşımı</i>	Kilis 7 Aralık Üni. İlahiyat Fakültesi
Y. Lisans Öğr. Seyyit Ömer BİNAY	<i>Hz. Peygamber'in Sünneti Çerçevesinde Gayrimüslim Kesimlerle Yaşama Ahlâkı</i>	Cumhuriyet Üni. İlahiyat Fakültesi
	https://zoom.us/j/98152746760?pwd=K1Q3eTZ6VFoxSHFqcXNrdE11eDRWZz09	

KAPANIŞ OTURUMU

18:30

(Selçuklu Konferans Salonu)

Prof. Dr. Adem YERİNDE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

Prof. Dr. Hanifi ŞAHİN

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi